

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” - СОФИЙСКА ОБЛАСТ ЗА 2011 ГОДИНА

I. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО ПРЕЗ 2011Г. НА ТЕРИТОРИЯТА НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ

Природните условия за развитие на земеделие в Софийска област се обуславят от преобладаващия планински и полупланински релеф – силно надробени физически блокове и парцели. Това до голяма степен затруднява изпълнението на дейностите по комасация на земите. Поради близостта си до столицата и вероятно до голяма степен, продиктувано и от финансово-икономическата ситуация към момента, голяма част от земеделските стопани предприемат действия за продаване на имотите си, наблюдава се засилен интерес към стартиране на процедури за промяна предназначението на земите за неземеделски цели /за изграждане на жилища, вилни селища и промишлена дейност/, което се явява допълнителна и немаловажна пречка за комасация и пълноценна обработка на земеделските земи.

Като цяло, по отношение на използването на земеделските земи, ситуацията на територията на Софийска област през 2011г. значително се подобри. Този извод се налага от факта, че поради прилагането на схемите и мерките за подпомагане на единица площ, на голяма част от земите, които през последните години бяха трайно изоставени и се превърнаха в негодни за обработка, през 2011г. бяха подновени земеделските дейности.

Появиха се фирми, които сключват петгодишни договори за аренда със собствениците на земеделски земи, което дава гаранция за по-дългосрочно обработване на земята.

1. Растениевъдство

Общата селскостопанска площ на Софийска област е 3 073 744 дка, от които обработваемата земя е 1 807 366 дка. В нейния състав са включени : естествени ливади – 539 185 дка, ниви в размер на 1 236 399 дка и трайни насаждения от 31 782 декара /по данни от агростатистиката./

Приоритетни направления в растениевъдството за Софийска област и през 2011 година основно са:

1. Зърнено- житните култури – пшеница, ечемик, ръж , овес и тритикале
2. Картофопроизводство.
3. Производство на маслодаен слънчоглед
4. Производство на маслодайна рапица.
5. Производство на царевица за зърно.
6. Отглеждане на трайни насаждения - сливи, вишни, ягоди и малини.
7. Създаване и отглеждане на етерично - маслени култури - лавандула, маслодайна роза, маточина и други.

Площите, засети с пшеница са се увеличили от 142928 дка на 173 578 дка, което бележи ръст от 21,4% /2011 спрямо 2010 година/. Наблюдава се намаление на площите с ечемик /52,3 %/, а тези със слънчоглед са се увеличили с 20 %.

Култури	2007г., дка	2008г., дка	2009г., дка	2010г., дка	2011 дка
Пшеница	105 589	96012	128292	142928	173578
Ечемик	22 140	30319	18 727	21268	11131
Слънчоглед	50 615	51482	47 031	62506	75055
Царевица	24 523	17598	17 601	17287	19739
Картофи	32 470	32968	24 882	32083	33719

Климатичните условия са особено благоприятни и обуславят развитието на картофопроизводството и отчасти на зеленчукопроизводството. Зеленчуковите градини са малки и производството от тях е предназначено за задоволяване на собствените нужди на стопаните.

Наблюдава се тенденция в увеличаване на площите с маслодайна рапица от 12368дка на 20920 дка., но вследствие на засушаването голяма част от тях не са покълнали и предстои да се засеят отново през пролетта.

Под влияние на пазарните фактори се наблюдава тенденция на по-широко застъпване на отглеждането на пшеница, ръж, малини, касис /пр. община Костенец/. Това съчетано с икономическите стимули и участие в СЕПП води до увеличение на средния добив при пшеницата от 253 на 285 кг/дка за 2011г. спрямо 2010г. - ръст от 26,4%. При ечемика увеличението е от 221 на 272 кг/дка- ръст от 23%. По-ниските добиви слънчоглед- 126 кг/дка се обясняват с настъпилото засушаване през летните месеци.

Наблюдава се увеличение на средния добив при картофите от 1323 на 1568 кг/дка-ръст от 18,5%.

Култури	Ср.добив 2010 г.	Ср.добив 2011 г
Пшеница	253	285
Ечемик	221	272
Слънчоглед	128	126
Царевица	324	297
Картофи	1323	1568

Във връзка с провеждане на обследвания на площите със земеделски култури и установяване на моментното им състояние се сформира комисия с участието на експерти от ОДЗ, ОССЗ, ИАСАС, НСЗФ, която извърши оглед на площите на място. Бяха изготвени констативни протоколи след всяко обследване, въз основа на които е определено състоянието на културите, средните добиви и въздействието на агроклиматичните фактори върху културите. Не са постъпвали заявления от регистрирани земеделски производители за издаване на констативни протоколи по повод природни бедствия и неблагоприятни климатични условия.

И през 2011г. се очертават като основни проблеми за комасирането на земята и нейната пълноценна обработка следните фактори :

- голям брой наследници за един имот и съсобствеността на възстановените земеделски имоти без фактическа делба между наследниците;
- маломерния размер на имотите;
- липсата на специализирана селскостопанска техника;
- липсата на средства за агро-технически и агро-химически мероприятия;
- неспазване на технологията на отглеждане на културите.

2. Животновъдство

Като цяло се наблюдава намаление на броя отгледани животни. Това е обусловено от застаряването на голяма част от населението, което се занимава с животновъдство.

Основни и приоритетни направления в животновъдството и през 2011г. са :

1. Говедовъдство – застъпено е основно млечното говедовъдство;
2. Овцевъдство – основните направления са млечните кръстоски за мляко и агнета;
3. Свиневъдство;

4. Птицевъдство – основните направления са свързани с производство на пилета – бройлери, стокови кокошки-носачки за производство на яйца за консумация и запазване на племенния генофонд;
5. Биволовство;
6. Пчеларство;
7. Рибовъдство - риба за консумация и производство на зарибителен материал.

В Софийска област е застъпено в най-голяма степен говедовъдството. Във връзка с концентрацията на кравите във фермите, което е свързано с достигане хигиенните изисквания за добив на качествено мляко, броят на кравите е намалял с 3,4%. Биволите са се увеличили с 2,9% с тенденция да се запази броят на майките, а основното стадо от овце-майки е намаляло с 3,2%.

Общият брой свине се е увеличил с 48,7 % и предимно е свързан със задоволяване нуждите на личните стопанства .

Наблюдава се тенденция на намаление на птиците и пчелните семейства. При кокошките-носачки намалението е 2,1%, а при пчелните семейства 15,6%.

В овцевъдството се запазват млечните кръстоски, но се наблюдава развитие на месодайното направление в района на Копривщица.

Птицевъдството е концентрирано в три основни ферми за производство на пилета-бройлери, яйца за консумация и запазване на националния генофонд в община Костинброд.

Сравнителна справка за броя на животните в Софийска област

Животни по видове	Наличен брой животни към 01.01.2007г.	Наличен брой животни към 01.01.2008г.	Наличен брой животни към 01.01.2009г.	Наличен брой животни към 01.01.2010г.	Наличен брой животни към 01.01.2011г
Говеда	16 311	15 497	17 913	17 029	17080
В т. ч. Крави	11951	11202	12 326	11 583	11194
Биволи	384	272	379	437	450
т.ч.биволици	280	180	244	289	293
Овце	60591	55 830	62 109	62540	63530
В т.ч. овце – майки	52062	46 149	48 510	50804	49226
Кози	22043	17 785	19 734	19 108	16637
В т.ч. кози-майки	18166	14519	15 020	14456	13086
Свине	19156	12 462	12 929	8499	12639
В т.ч. свине –майки	2593	1143	1433	1444	1339
Птици	567 000	571 000	530 000	546 000	480600

В т.ч. кокошки.- носачки	301100	277 000	191 000	176 000	172400
Пчелни семейства	18661	16 377	14 220	13168	11119

В момента отглеждането на животни е застъпено основно в частните животновъдни ферми и по-малко в частни сдружения и кооперации.

Наблюдава се стремеж у частните стопани към затваряне на цикъла при производството на селскостопанска продукция. Това е един голям потенциал за насочване на инвестиции в селското стопанство, което ще доведе до разширяване на производството, модернизиране на процеса, повишаване качеството на продукцията и доближаване до изискванията и стандартите на ЕС.

На атрактивните условия, предлагани от ДФ "Земеделие" за инвестиции в отрасъла се противопоставят проблеми, свързани с липсата на племенни животни в страната и невъзможността за бързата им доставка, ниските изкупни цени на млякото и високите цени на фуражите.

Съгласно чл.15, ал.3 от Закона за животновъдство министърът на земеделието и храните възлага на областните дирекции „Земеделие“ да регистрират развъдните ферми и стопанства за производство и търговия с чистопороден и разплоден материал при свине и птици и реда за водене на регистър. На територията на Софийска област е регистрирана една ферма в областта на свиневъдството – ЕТ "Александър Спасов" в гр. Костинброд и три ферми в областта на птицевъдството – Институт по животновъдни науки гр. Костинброд, Благо Джиев АД Костинброд, Булагро АД в с. Драговищица, община Костинброд. В МЗХ ежесечно се предоставя информация за регистрираните развъдни ферми и стопанства.

Млекопроизводителите в Софийска област кандидатстваха при първоначално разпределение на индивидуалните млечни квоти. Те бяха включени в базата-данни на производителите на краве мляко. Това се извърши след доброволното попълване на анкетна карта по образец и подаването ѝ в ОСЗ по местоживеене или седалище в срок от един месец от започване на дейността. Първоначално са разпределени 4064 броя млечни квоти.

Съществува тенденция дребните млекопроизводители да връщат квотите си в националния млечен резерв след подаване на заявления до министъра на земеделието и храните. На голяма част от тях, близо 50 % от първоначално разпределените квоти са отнети със Заповед на министъра на земеделието и храните, поради неподаване на декларации в ОД на ДФЗ за квотите за директни продажби. Всеки млекопроизводител сключва договор за доставка на кравето мляко с одобрен изкупвач. Регистърът на одобрените изкупвачи е поместен в интернет-страницата на МЗХ. Одобрените изкупвачи са задължени да подават млякото по производители в РА. В противен случай квотите за доставки на млекопроизводителите също се отнемат.

За въвеждане на квотната система бяха направени промени в Закона за животновъдство и Закона за подпомагане на земеделските производители. От 13.12.2007 г. е приета Наредба №23 за управление на националната млечна квота. Дава се възможност на регистрирани земеделски производители, чиито обекти отговарят на ЗВМД и притежават 5 крави или бременни юници, да получат допълнително квота от националния резерв.

Друга неотложна задача, която стои пред млекопроизводителите е подобряване качеството на произведеното от тях мляко. Европейският съюз определи преходен период

до 31.12.2011 г. за страната по отношение въвеждане европейските стандарти за качество на суровото мляко за общ брой микроорганизми до 100 000бр./мл и общ брой соматични клетки до 400 000 бр./мл., като отново беше удължен.

На срещите със земеделските производители от Софийска област с експерти от ДФЗ, МЗХ, ОДЗ - Софийска област бяха разяснени възможностите на млекопроизводителите за привеждането на фермите им - втора и трета група в съответствие с европейските изисквания.

II Подпомагане на земеделските производители от областта през 2011 година.

Схемата за единно плащане на площ /СЕПП/ е основна за подпомагане на земеделските производители. Субсидията се определя на хектар използвана земя и не е обвързана с количеството продукция или броя отглеждани животни. Право на подпомагане имат стопаните, които са регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол и които реално използват декларираните от тях земеделски земи. Специална схема предвижда плащания за природни ограничения на фермери в планински или различни от планинските райони. Парите се предоставят на определени райони в Софийска област, за да компенсират допълнителните разходи и пропуснатите доходи на стопаните поради ограниченията за земеделско производство в съответния район. През 2011 година са регистрирани 4136 заявления с декларирана площ от 82963,76 ха.

Сравнителна информация за регистрацията за директни плащания през 2011 г., по общини

община	Брой заявления	Брой парцели	Декларирана площ, ха
Антон	137	1208	2868.16
Годеч	267	2054	5869.81
Своге	281	3789	3103.63
Пирдоп	172	1132	2002.77
Правец	149	1312	2476.78
Чавдар	53	540	1014.68
Златица	140	1241	1126.28
Ихтиман	220	2164	6201.06
Мирково	144	1454	1874.72
Самоков	498	5092	8576.31
Челопеч	70	505	585.38
Божурище	94	1059	6295.05
Драгоман	193	2004	4311.35
Етрополе	216	1843	930.75
Костенец	125	1122	2628.6
Сливница	224	1902	4979.99
Ботевград	202	1574	5808.54
Долна баня	59	469	942.56
Елин Пелин	259	3073	9485.01
Копривщица	302	2276	1885.75
Костинброд	198	1787	4980.03
Горна Малина	133	1732	5016.55
ОБЩО :	4136	39332	82963.76

В изпълнение на Заповед № РД09-756/09.09.2011 г. на министъра на земеделието и храните и чл.8 от Наредба №105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддръжане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол се актуализират данните в Системата за идентификация на земеделските парцели /СИЗП/, включително изготвяне и актуализиране на цифрова ортофотокарта /ЦОФК/, осигуряване на поддръжката на физическите блокове и на специализирания слой „Площи, подходящи за подпомагане по СЕПП”. В тази връзка беше организирано извършването на специализирани проверки на място на физическите блокове, попадащи на територията на ОДЗ-Софийска област по изготвени от МЗХ списъци. С нарочна заповед бяха определени служителите от ОСЗ, които да извършват специализираните теренни проверки. Изготвен бе предварителен график и анализ, относно реализацията на проверките с оглед на броя заложи блокове и срока за приключване на проверките - 31.10.2011 г., определен от МЗХ. Общо бяха проверени 2865 физически блока в землищата на Софийска област. Обявен е специализираният слой - площи, допустими за подпомагане, при кандидатстване по схемите и мерките за директни плащания за 2012 година. Това даде възможност на бенефициентите да се запознаят с него и да възразят в определен срок.

III. Схеми за подпомагане на животновъди

В резултат от въздействието на световната икономическа криза върху селското стопанство е налице забавяне на растежа в земеделието. Финансовата подкрепа в отрасъла, която включва подпомагане на земеделските производители със средства от европейските фондове и националния бюджет допринесе за по-слабото въздействие на кризата върху селското стопанство.

Само специална схема за национално доплащане на говеда се определяше според броя на животните, регистрирани към 28.02.2009г. в Системата за идентификация на животните. Право на подпомагане имаха животновъдите, които към тази дата са отглеждали най-малко 10 или повече говеда и/или 10 или повече биволи, регистрирани в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти на Българската агенция по безопасност на храните

От правото на подпомагане по схемата за национални доплащания за крави с бозаещи телета участваха земеделски стопанини, които:

1. не притежават индивидуална млечна квота;
2. отглеждат в стопанството си 5 или повече крави и/или юници по схемата за крави с бозаещи телета, регистрирани в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти на Българската агенция по безопасност на храните.

От специфичната подкрепа за краве мляко участваха животновъдите в Софийска област по схемите за поддръжане производството на краве мляко в икономически уязвими ферми и за поддръжане на производството на краве мляко в необлагодетелстваните райони.

В областта на овцевъдството помощта на животновъдите беше по схемата за национални доплащания за овце майки и кози майки, обвързана с производството, и по схемата за отглеждане на овце-майки и кози-майки в необлагодетелстваните райони.

IV. Регистрация на земеделски производители в Софийска област

През 2011 г. поддръжането на Регистъра на земеделските производители обхваща следните дейности:

- Набиране и актуализиране на информация за земеделските производители и за дейността им с цел подпомагане на земеделието;
- Поддръжане на информационна система за регистъра на областно и централно ниво;

- Предоставяне на списък на регистрираните земеделски производители на Агенцията по заетостта;

Към настоящия момент при условията на Наредба №3/1999г. са регистрирани 1271 земеделски производители.

Във връзка с предоставяне на кредити и субсидии от ДФ “Земеделие” земеделските производители актуализират данните си при регистрацията. Те отразяват всяка промяна в данните по отношение на обработваема земя, налични животни и др. като попълват анкетни формуляри, които се заверяват в общинските служби по земеделие.

Година на регистрация	Брой регистрирани ЗП
2008 г.	1578
2009 г.	1605
2010 г.	1370
2011 г.	1348

С изменение на Наредба 3 от 29.01.1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители от 11.10.2011 г. съгласно чл.5, ал.3 регистрацията на земеделските производители се извършва за стопанска година. От 01.10.2011 г. до 30.12.2011 г. са регистрирани 85 земеделски производители.

V. Промяна на предназначението на земеделски земи.

През календарната 2011г. са **постъпили 459 броя преписки** за промяна предназначението на земеделската земя.

Проведени са **10 заседания на Комисията**, на които са **разгледани 419 броя преписки** за утвърждаване на площадки и промяна на предназначението на земеделската земя.

Постановени са 247 решения за промяна на предназначението на земеделска земя с **площ 1301,279 дка.**

Определени са такси по чл.30 от ЗОЗЗ на стойност **1 968 373,49 лв.**

По сметка на МЗХ във връзка с такси по чл.30 от ЗОЗЗ са преведени **1 688 764,42 лв** за 1193,907 дка преотредена земеделска земя с влезли в сила решения.

Преобладаващият вид на обектите е предимно жилищно, вилно строителство, търговски и складови терени.

Събраните входни такси за актове за категоризация и разглеждане на преписките по чл.9, 11 и 12 от Тарифата за таксите по ЗОЗЗ, също така преведени по сметка на МЗХ, възлизат на **11006 лв.**

През 2011г. са издадени **5 Актове за наказателни постановления** за извършено строителство, преди промяна предназначението на земеделските земи. Същите са предадени за процедиране в МЗХ, съгласно изискванията на чл.51 от ППЗОЗЗ.

Издадени са **10 броя протоколи за бракуване на трайни насаждения** на територията на Софийска област, по подадени заявления за промяна предназначението във връзка с изграждане на обекти.

VI. Хидромелиорации

Във връзка с изпълнение на дейностите, свързани с експлоатация и поддръжка на Обекти за предпазване от вредното въздействие на водите / ОПВВВ/, стопанисвани от „Напоителни системи” ЕАД София-клон, на територията на Софийска област са одобрени месечни отчети от месец януари до юли включително, и справка за разходите за периода 01.01.2011г. до 31.07.2011г.

Във връзка със Заповед № РД09-16/17.03.2011г. на Министъра на земеделието и храните относно 21 броя комплексни и значими язовири – публична държавна собственост, управлявани от МЗХ е проведена комисия и е съставен протокол, който е утвърден от Директора на Дирекция „Хидромелиорации”, за възлагане стопанисването, поддръжката, експлоатацията и мониторинга на язовир „Тополница” на „Напоителни системи” ЕАД – клон Пазарджик.

Съгласно писмо от Дирекция „Хидромелиорации” – МЗХ с изх.№ 66-6281/08.09.2011г. сме уведомени за подписано допълнително споразумение между охранителна фирма „Омега-Т” ЕООД, която извършва охраната на язовир „Тополница” и Министъра на земеделието и храните. Заверени са констативните протоколи за периода от 01.11.2010г. до 30.04.2011г. включително, че на обекта не са нанесени щети и няма липси.

Съгласно т.16 от Методическите указания по прилагане на чл.14, т.32 и т.51 от Устройствения правилник на ОДЗ, те контролират охраната на обектите от т.нар. незавършено строителство. В Софийска област такъв обект е помпена станция „Гайтанево”. От проверките, направени от комисии с представители на Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област е установено, че на охранявания обект не винаги има представител на охранителната фирма. С писмо наш изх.№ СО-1841/10.11.2011г. до Министъра на земеделието и храните е направено предложение за прекратяване на договора за охрана на обект ПС „Гайтанево” и бракуване на самия обект, с цел недопускане извършването на ненужни разходи.

В изпълнение на Заповед №Р-23/10.02.2011г. на Министър-председателя на РБългария и Заповед № ОА-60/08.03.2011г. на Областния управител на Софийска област е назначена междуведомствена комисия, с участието на представител от ОДЗ-Софийска област, за извършване на проверка на място на засегнати участъци от пътната и ж.п. инфраструктура, предпазни диги и други инфраструктурни обекти, за които има издадени разрешителни за ползване на воден обект с цел изземване на наносни отложения, за спазване на поставените и разрешителни условия и задължения, както и кариерите за добив на инертни материали.

В съответствие с указанията на заместник министър-председателя и министър на вътрешните работи на Република България и Заповед №ОА – 257/30.09.2011г. на Областния управител на Софийска област е назначена междуведомствена комисия, в която има представител на ОДЗ – Софийска област, за есенно обследване на техническото и експлоатационно състояние, аварийно планиране на потенциално опасните водни обекти и проводимостта на речните корита на територията на Софийска област.

Във връзка със Заповед № РД 56-87/14.11.2011г. на министъра на земеделието и храните, относно предприемане на действия по съставяне на актове за публична държавна собственост на водностопанските системи и съоръжения – публична държавна собственост по чл.13, ал.1 от Закона за водите, с предоставени права на управление на МЗХ, са издадени 184 броя скици, 124 броя удостоверения за характеристика на съответните имоти и 14 броя данъчни оценки.

VII. Поземлени отношения

Общата площ на имотите от ДПФ на територията на областта е 36 271,979 дка. От тях, предоставени със заповед на Министъра на земеделието и храните по чл.24, ал.2 и ал.3 от ЗСПЗЗ са 177 броя с площ 11 873,858 дка.

През 2011 г. е проведен търг за отдаване на земеделска земя от ДПФ под наем и аренда за стопанската 2011/2012г. Сключени са девет броя договори за наем и аренда за обща площ от 16 489,341 дка – съответно за отглеждане на полски култури 117,138 дка за срок от една година, 432 283 дка за ползване на ливади и 15 939,92 дка за ползване на мери и пасища за срок от пет години. През 2004г. са сключени два броя договори за

дългосрочно отдаване под аренда на земеделска земя от ДПФ, които са действащи към 31.12.2011г. Договорите са за създаване и отглеждане на трайни насаждения - арония и малини. Поради неизпълнение на договорните точки от арендатора тече процедура за прекратяване на тези договори.

До настоящия момент не са сключени договори за едногодишно ползване за оземляване на безимотни и малоимотни граждани по Наредбата за оземляване на безимотни и малоимотни граждани и договори за отдаване на мери и пасища за отглеждане на животни на основание чл.37 и от ЗСПЗЗ.

В изпълнение на чл.47, ал.8 от ППЗСПЗЗ, за състоянието и ползването на имотите от ДПФ са направени две проверки към 31.05 и 30.11.2011г. Съставени са констативни протоколи от извършените проверки и е установено неправомерно ползване на земеделски земи от ДПФ – общо 54 броя имоти с обща площ 127,900 дка.

С цел формирането на масиви за ползване на земеделски земи във връзка с чл.37в от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/, са издадени заповеди за определяне състава на комисия за всяка една община на територията на Софийска област.

Обработени са постъпилите декларации по чл.69 и заявления по чл.70 от Правилника за прилагане на ЗСПЗЗ /ППЗСПЗЗ/ във всяка общинска служба по земеделие, в резултат на което са изготвени и обявени по надлежния ред предварителни регистри на имотите и карти на масивите за ползване.

Сключени са 14 доброволни споразумения за формиране на масиви за ползване на земеделските земи и 14 служебни разпределения.

В изпълнение на разпоредбите на §4 от ПЗР от Закона за горите, със заповед № РД 49-302/05.08.2011г. на министъра на земеделието и храните беше съставена областна комисия за Софийска област. Същата извърши проверка и изготви списъци на поземлени имоти в горски територии, притежаващи характера на гора по смисъла на чл.2, ал.1, т.1 от Закона за горите /обн. ДВ бр.19 от 08.03.2011г./, които към 09.04. 2011 г. не са били отразени като такива в кадастралната карта или КВС.

VIII. Агростатистика

1. Събиране на статистическа информация

Ежемесечно:

Извършва се наблюдение на всички селскостопански предприятия, съществуващи на територията на ОД "Земеделие"- Софийска област и приключват с годишна анкета :

- **Дейност на млекопреработвателните предприятия и производство на млечни продукти** - Данни за количеството събрано и преработено мляко и производството на млечни продукти.
- **Дейност на кланиците и производство на червени и бели меса** - Данни за броя на закланите животни в кланиците и количеството месо по видове.
- **Дейност на люпилните** - Данни за произведени и реализирани едnodневни пилета - анкетиране на люпилни.

Периодично:

Тези наблюдения се извършват 1 /един/ път в годината на база извадки, подадени от отдел „Агростатистика” в МЗХ

- **Статистическо наблюдение за производството на плодове** - Анкета за производството на плодове;
- **Статистическо наблюдение за производството на грозде и вино** - Анкета за производството на грозде и вино;

- **Статистическо наблюдение на птицевъдството в България** - Данни за броя на птиците по видове, производство на яйца, угоени птици и реализирани еднодневни пилета ;
- **Статистическо наблюдение на пчеларството в България** - Данни за броя на пчелните семейства, производството и продажби на мед;
- **Статистическо наблюдение за преработката на плодове и зеленчуци** - Анкета за преработката на плодове и зеленчуци;
- **Статистическо наблюдение на ЕРД, ДРД, свине и птици** - Данни за броя на животните и производство на основни животински продукти;
- **Наблюдение на заетостта и използването на територията на страната** - Анкета на заетостта и използването на територията на страната през 2011 г. (БАНСИЖ`2011) ;
- **Прогнозни добиви за производството на пшеница и ечемик - реколта`2011** - изследването се извършва преди жътва;
- **Статистическа информация за земеделските култури - реколта`2011** - Действително получени добиви от земеделски култури (вкл. зеленчуци) - реколта`2011 и прогноза за засети площи.

Система за земеделска счетоводна информация (FADN) – В ОД „Земеделие” – Софийска област се водят общо 47 земеделски стопанства, от които с двустранно счетоводство са 25 стопанства, а 22 - с едностранно счетоводство.

- **Събиране на необходимата счетоводна информация** от одобрените земеделски стопанства, като всяко одобрено земеделско стопанство трябва да бъде посетено минимум 4 пъти през годината с цел осъществяване контрол на качеството на информацията и отразяването ѝ в „Дневник на стопанина”.
- **Вписване на данните на хартиен носител** в предоставените от отдел „Агростатистика” формуляри, оборотни книги за движението на животните и инвентарни книги за ДМА.
- **Въвеждане в електронен вид от експерта и предаване на координатора на зоната данните** за функциониране на Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) на територията на Софийска област.
- **Поддържане на актуална база данни на СЗСИ**, набиране на допълнителни земеделски стопанства и извършване на замяна на земеделските стопанства, които не отговарят на определените критерии за подбор на стопанствата, участващи в Системата за земеделска счетоводна информация, съгласно изискванията на МЗХ.
- **На всеки 3 месеца** изпращане в отдел „Агростатистика” към МЗХ протокол за направените разходи по събиране на данни за СЗСИ и отчет за извършената работа през периода.
- **Координаторът на София зона, която обхваща** София област, София град и област Перник – приема от експертите от съответните области въведената информация в електронен вид. Тази информация се обработва и се въвежда в специална компютърна програма, след което се изпраща в МЗХ.

Одит на СЗСИ - Подготовка за одита в отдел “Агростатистика” от представители на ЕК на Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) за периода 2008 – 2010 г., който одит се проведе на 10 и 11 ноември 2011 г.

IX. Услуги по Харта на клиента

Предоставяне на информация съгласно Наредба №49/05.11.2004г. се извършва по постъпили молби и във връзка със сключени договори и споразумения.
В тази връзка в ОСЗ на Софийска област са извършени следните услуги по реда на Наредбата:

Наименование на административната услуга	Брой заявления за извършване на административни услуги	Брой извършени административни услуги
Изготвяне на скица на имот	9505	27071
Изработване на скица – проект за разделяне или съединяване на имоти	634	1223
Въвеждане промени в регистъра на собствениците и в регистъра на имотите	5085	14181
Заснемане и координиране на площни и линейни обекти и/или на трайни насаждения	26	173
Изработване на копие от карта или нейна част	47	90
Изработване на копие от трасировъчен карнет на имот, предоставяне на координати(X,Y) на гранични точки на имот	508	3161
Трасиране и/или заснемане и координиране на границите на имотите	1333	1565
Издаване препис от решение на поземлената комисия или Общинската служба по Земеделие и гори	1512	2232
Регистриране на договор за аренда или наем и издаване на талон за аренда и наем	215	3101
Съгласуване на подробни устройствени планове при промяна предназначението на имотите	4	4
Предоставяне на данни по характеристики	138	146
Предоставяне баланс по характеристики	1	1
Справка за налична информация от регистъра за масив	72	347
Справка за налична информация от регистъра на собствениците	646	1403
Заверяване на издадена скица на имот и/или копие от картата на масивите за ползване	6066	11608
Презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца	1858	4027
Издаване на удостоверение по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ и по чл.13, ал.2 от ЗВСГЗГФ	9	9
Издаване на удостоверение по чл.52 от Закона за кадастъра и имотния регистър	90	93
Издаване на удостоверение за характеристики на имоти, необходими за определяне на данъчната им оценка	1186	2605
Устни справки по картата на възстановената собственост, картата на масивите за ползване и придружаващите ги регистри	310	887
Промяна на предназначението на земеделските земи	469	387
Регистриране на земеделски производители	1348	1348
Издаване на разрешителни за извършване за бракуване на трайни насаждения с неизтекъл/изтекъл срок на амортизация	9	10
Закупуване на прилежащи площи на сгради	40	39

Отдаване на земи от държавния поземлен фонд под наем или аренда, чрез търг или конкурс		9
Регистрация на развъдни ферми и стопанства по чл.15 от закона за животновъдството	3	3
Отговори на предложения, сигнали, жалби и молби	1746	1800

Х. Административен капацитет. Вътрешно-организационни дейности

Създадох се условия за повишаване качеството на административното обслужване на физическите и юридически лица. В централния офис на Областната дирекция беше извършен ремонт на работните помещения и коридора, формирана е приемна за обслужване на принципа „на едно гише“.

В Областната дирекция е създадена организация за регистриране на подаваните жалби, сигнали и предложения на граждани и юридически лица по повод административното обслужване. Извършва се предварителен анализ на постъпилите документи в дирекцията и се прилага разработената процедура по идентифициране на подлежащи на регистриране сигнали, предложения и жалби.

Изработена е Програма за работа на администрацията на Областна дирекция „Земеделие“ – Софийска област за осигуряване развитието на земеделието в областта за периода 2011 – 2013г.

За създаване на по-добра организация и координираност в дейността на администрацията е изготвена Оперативна програма за работа на Областна дирекция „Земеделие“ – Софийска област, в съответствие с годишните цели за 2011г.

Изработен е План за превенция и противодействие на корупцията. Утвърдени са Вътрешни правила за провеждане на процедурите по възлагане на обществени поръчки, Инструкция за реда за съставяне и движение на счетоводните документи и свързаните с тях документи и процедури в Областна дирекция „Земеделие“ – Софийска област, Вътрешни правила за работна заплата, Вътрешни правила за финансово управление и контрол, Вътрешни правила за дейността и организацията на управлението на човешките ресурси.

Изготвен и утвърден беше Етичен кодекс за поведение на служителите в Областната дирекция.

С оглед осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд и противопожарна охрана на служителите, беше утвърден документ „Начален инструктаж“.

В изпълнение на Закона за здравословни и безопасни условия на труд през м. Февруари бяха извършени задължителните профилактични медицински прегледи, съгласно сключен договор с фирма по Трудова медицина.

През м.юни беше утвърдена от Регионална дирекция „Държавен архив“ – София Номенклатура на делата и срокове за съхраняване на Областната дирекция. Същата се прилага в администрацията от 01.01.2012г. Утвърдени са и Вътрешни правила за дейността на учрежденския архив, изготвени от Постояннодействащата експертна комисия.

През м.юли беше изработена и утвърдена Одитна пътека за управление и контрол на процедурите, документите и финансовите средства по проекти, финансирани от Европейския съюз, с които кандидатства и изпълнява Областната дирекция.

Всички служители са задължени да се запознаят и изпълняват изготвените и утвърдени вътрешно-организационни актове.

Изготвени и предадени на Областния управител на Софийска област са тримесечните отчети за работата на администрацията.

По покана на фирма „CIELA - soft and publishing“ служители от администрацията взеха участие в обучение, както следва :

- На 26 септември в обучение на тема „Промени в нормативната уредба за възлагане на обществените поръчки през 2011. Пропуски и нарушения

допускани при възлагане на обществените поръчки. Правни проблеми на ЗУТ”, участие взеха 10 служители;

- На 27 септември в обучение на тема „ЗФУКПС и неговото практическо приложение” – участваха 12 служители;
- На 28 септември в обучение на тема „Система за Управление на лицензите в ДА. Внедряване на нови версии на Windows 7, Office 2010. Виртуализация с Microsoft Hyper-V. Unified Communications и Collaboration(Lync, Exchange и SharePoint).” - 12 служители.

Ръководството на Областната дирекция организира и самостоятелно обучителни семинари на своите служители за запознаване с основни нормативни промени, идентифициране на проблеми и решаване на възникнали казуси в хода на работа.

В резултат на натрупаната практика и динамичната среда, в която живеем и работим, обобщихме и систематизирахме проблемните моменти и изпратихме предложения до МЗХ за извършване на нормативни промени – в Наредба 3/1999г., ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ, ППЗОЗЗ.

За оптимизиране на административния капацитет бяха извършени структурни промени, свързани с трансформиране на длъжности. Проведени бяха съответните конкурсни процедури. През годината се пристъпи към пенсиониране на служители, достигнали осигурителен стаж и възраст. В края на м. ноември приключи атестационният процес за всички служители в администрацията.

XI. Координация на взаимодействие на ОД „Земеделие” - Софийска област с останалите второстепенни разпоредители с бюджетни средства и информационни кампании по ПРСР.

През изтеклия период са проведени 15 бр. оперативни съвещания с началниците на ОСЗ на които се поставяха, обсъждаха, решаваха и отчитаха въпроси, проблеми и задачи за изпълнение от служителите в ОД”Земеделие”.

Съгласно чл.5 от Устройствения правилник на областните дирекции „Земеделие”, ОД „Земеделие”- Софийска област осъществява и взаимодействие с регионалните звена на останалите второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към министъра на земеделието и храните. На проведените регулярни съвещания са обсъдени актуални проблеми и въпроси, които могат да се систематизират в следното:

1. Приемане на Работна програма за съвместна работа за 2011 година.
2. Възникнали проблеми по време на Кампания „Директни плащания 2011г.” и предложения за тяхното решаване.
3. Всички актуални новини, които са в интерес на земеделските производители да бъдат предоставяни от регионалните служби на ОД „Земеделие” като координатор, след което да се публикуват в сайта на дирекцията и в местните ежедневници.

Организиран и проведен бяха срещи със земеделските производители от областта от всички общини относно популяризиране на мерките от ПРСР и Основните насоки за развитието на селските райони в Софийска област и бяха насочени към :

- Запазване на биоразнообразието и гарантиране на екологическите ползи;
- Диверсификация на икономическите дейности;
- Икономически продуктивно и естествено устойчиво стопанисване на горите;
- Ограничаване на обезлюдяването и запазване на населението в селските райони;
- Осъществяване на социални функции;
- Подпомагане на предприятията в земеделския и горския сектор;
- Засилване на административния капацитет по места.

ХІІ. Очаквания за развитието на земеделието през 2012 година в Софийска област

Развитието на земеделието през 2012г. се предопределя от специфичните особености в териториалния обхват, релефа и климата – наличието на планински, полупланински, необлагодетелствени и др. уязвими райони на територията на областта.

Стратегическо значение за областта в сферата на растениевъдството ще продължи да има отглеждането на зърнено–житни култури.

Развитието на животновъдството през 2012г. и евентуалните промени в броя на отглежданите животни и получената продукция от тях, ще бъдат обусловени от организационните, структурни и нормативни промени, наложени от членството ни в ЕС.

Земеделските производители в областта проявяват голям интерес към Тригодишната програма по пчеларство /2011-2013г./ и регистрираните от тях по Наредба №3 от 1999г. възнамеряват да кандидатстват по мерките, които са активни към момента.

Оказва се обаче, че поради наложената осигурителна тежест и задължението за заплащане на данъци, е твърде вероятно да се очаква по-голям отлив на регистрацията и пререгистрацията на земеделски производители.

През 2012 година, разчитайки на синхронизиране на процедурите в ППЗСПЗЗ с промените в ЗСПЗЗ, предвиждаме провеждането на по-активни действия относно сключването на доброволни споразумения по чл.37в ЗСПЗЗ. По този начин очакваме крупните земеделски производители да увеличат площта на обработваемата земя, а броят на собствениците на маломерни имоти, които сами обработват земята си да намалява, поради липса на селскостопанска техника. По този начин би се намалила осезаемо площта на пустеещите земеделски земи на територията на областта.

Някои от факторите, които оказват силно влияние върху хода на развитието на земеделието не само в Софийска област, но и в цялата страна са съответно :

1. прогресивно застаряващото население, което се занимава със земеделие;
2. отдалеченост на имотите от населените места, наклонени терени, силно насечени и прекъснати местности, влошено проходимост до земеделските имоти;
3. не е решен въпросът за създаване на реални собственици на земята;
4. масово имотите са наследствени, което затруднява сключването на договори за наем/аренда, блокира отношенията с банкови институции и влагането на трайни инвестиции;
5. лоши пазарни условия при реализация на продукцията и обезпечаването на производството;
6. недостатъчни финансови и кредитни ресурси за нормалното функциониране на стопанствата;
7. липса на техника, стопански сгради и инвентар.

Наред със стремежа за усвояване на европейските фондове не бива да се пропуска и въпросът с инвестирането в кадрите, работещи за развитието на земеделието, по-широко и навременно разясняване на реда и условията за подпомагане на земеделските стопани, обучаване на служителите по всички актуални и нови теми и проблеми, свързани с нормативна уредба или специфични дейности.

ХРИСТИНА СТОЙКОВА

Директор на

Областна дирекция „Земеделие“

Софийска област

